

Syv vise menn i Tønsberg?

Saken om riving av Elevhjemmet i Tønsberg blottlegger unnfallenheten i norsk kulturminnevern, etter at fylkeskommunen skjøv ansvaret ned til lokalpolitikerne. Har syv kommunale utvalgsmember i Tønsberg det nasjonale overblikk som kreves for å ivareta en nasjonal verneinteresse?

Av Ragnar Kristensen

Skal arkitekt Otta Leegard Scheens (1889-1979) monumentale Elevhjem fra 1926 rives til fordel for et åpent rom foran Sentralsykehuset i Tønsberg? Rådmannen i Tønsberg kommune innstilte på riving, Fortidsminneforeningen reagerte og politikerne utsatte avgjørelsen.

Elevhjemmet ble nylig regulert til park. Ettersom fylkeskommunen ikke varslet innsigelse er vernemyndighetene sjakk matt. Regelverket stenger for omkamp, men mange kjemper for bevaring og nasjonalmuseets arkitekturekspert Ulf Grønvold skrev et flammende forsvar for Scheens flotte arkitekturverk.

Elevhjemmet er i nyklassisisme, en retning som gjenbrakte motiver og ideer fra antikken i moderne form. Norge er internasjonalt kjent for flotte bygninger i stilen, særlig fra 1920-tallet. Blant de fremste er Blindern Studentehjem, Deichmanske bibliotek, Studentersamfunnet i Trondheim, Torgallmenningen i Bergen og Haugesund rådhus.

Elevhjemmet puster storverkene i norsk

arkitekturhistorie i nakken mens Riksantikvar og fylkeskommune har krøpet under teppet.

KANDIDAT FOR FREDNING?

Vi spør fagekspertisen i distrikter med fremragende nyklassisisme.

Dr. philos; tidl. førsteantikvar Truls Aslaksby for Byantikvaren i Oslo: «Jeg kjenner ikke til en tilsvarende bygning i Oslo, dvs. med et så stramt og velbalansert symmetrisk fasadeuttrykk innenfor stilperioden ca. 1930».

Erlend Hofstad for Fylkeskonservator i Hordaland: «Sett fra et bergensk/hordalandsk perspektiv er dermed elevhjemmet en sjelden representant for en renere og strengere nyklassisisme, i mur, frittliggende og med en viss monumentalitet».

Trondheims byantikvar Gunnar Houen: «Meget flott bygning! Vi finner nok tilsvarende nyklassisistisk fasadekarakter på enkelte bygninger i Trondheim, men da gjerne i forbindelse med større institusjonsbygninger, der de klassisistiske motivene ikke fremtrer så konsekvent og helstøpt

som her... vil jeg ikke nøle med å karakterisere elevhjemmet som en meget god kandidat for fredning».

HVA SKJER?

Elevhjemmet er unikt. Strengt, enkelt, monumentalt, på vei mot funksjonalisme - og riving? Skal den storslagne gaven Halfdan Wilhelmsen ga sykepleierne bli en vernepolitisk skandale? I fondets styre sitter sykehusdirektøren som vil rive, og rådmannen i Tønsberg som innstiller på riving. Fordi Vestfold fylkeskommune ikke gjorde jobben sin fikk syv lokalpolitikere i arealutvalget ansvaret for en nasjonal verneverdi. Et ansvar som forutsetter nasjonalt overblikk.

Svakheten i forvaltningen blottlegges. Unnfallenheten er tydelig. Lovverket er der, men brukes ikke. Norge kan miste et sjeldent arkitekturverk, og det er tyst fra fylkeskommunen og Riksantikvaren.

Tips oss om verneverdige bygninger som er truet. E-post: redaksjon@norskehjem.com